Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0262

Turcijas 1974. gada iebrukuma ietekme uz Kipras sievietēm un meitenēm, Turcijas spēku pastrādātie noziegumi un sekas dzimumu līdztiesībai

Eiropas Parlamenta 2026. gada 8. jūlija rezolūcija par Turcijas 1974. gada iebrukuma ietekmi uz Kipras sievietēm un meitenēm, Turcijas spēku pastrādātajiem noziegumiem un sekām dzimumu līdztiesībai (2026/2617(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. un 3. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 8., 10., 78. un 83. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI[1] (“Cietušo tiesību direktīva”), ar kuru nodrošina uz cietušajiem orientēta tiesiskuma satvaru, kas attiecas arī uz seksuālas vardarbības gadījumiem,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1385 (2024. gada 14. maijs) par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu[2],

– ņemot vērā 2020. gada 23. oktobra rezolūciju par dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā un drošības politikā[3],

– ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par to, lai dzimumbalstīta vardarbība tiktu iekļauta kā jauna noziegumu joma LESD 83. panta 1. punktā uzskaitītajā noziegumu jomu sarakstā[4],

---

1 OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj.
2 OV L, 2024/1385, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.
3 OV C 404, 6.10.2021., 202. lpp.
4 OV C 117, 11.3.2022., 88. lpp.

– ņemot vērā 2022. gada 5. maija rezolūciju par Ukrainā notiekošā kara ietekmi uz sievietēm[5],

– ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,

– ņemot vērā Starptautiskās Krimināltiesas 1998. gada 17. jūlija Romas statūtus,

– ņemot vērā Ženēvas konvencijas un īpaši 1949. gada 12. augusta Ceturto Ženēvas Konvenciju par civiliedzīvotāju aizsardzību kara laikā,

– ņemot vērā ANO 1993. gada 20. decembra Deklarāciju par vardarbības pret sievietēm izskaušanu,

– ņemot vērā ANO Drošības padomes 2000. gada 31. oktobra Rezolūciju 1325 (2000) par sievietēm, mieru un drošību un turpmākās saistītās rezolūcijas, proti, 2008. gada 19. jūnija Rezolūciju 1820 (2008), 2009. gada 30. septembra Rezolūciju 1888 (2009), 2009. gada 5. oktobra Rezolūciju 1889 (2009), 2010. gada 16. decembra Rezolūciju 1960 (2010), 2013. gada 24. jūnija Rezolūciju 2106 (2013), 2013. gada 18. oktobra Rezolūciju 2122 (2013), 2015. gada 13. oktobra Rezolūciju 2242 (2015), 2019. gada 23. aprīļa Rezolūciju 2467 (2019) un 2019. gada 29. oktobra Rezolūciju 2493 (2019),

– ņemot vērā ANO ģenerālsekretāra jaunāko ikgadējo ziņojumu par seksuālu vardarbību saistībā ar konfliktiem (S/2025/389), kas datēts ar 2025. gada 15. jūliju un iesniegts saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju 2467 (2019), kurā padome lūdza ANO ģenerālsekretāru katru gadu ziņot par ANO Drošības padomes Rezolūciju 1820 (2008), 1888 (2009), 1960 (2010) un 2106 (2013) īstenošanu un ieteikt stratēģiskas darbības,

– ņemot vērā starptautisko tiesību pamatprincipus, ANO Statūtus, 1977. un 1979. gada augsta līmeņa nolīgumus starp abu Kipras kopienu vadītājiem, attiecīgās ANO Drošības padomes rezolūcijas par Kipru, tajā skaitā Rezolūciju 186 (1964), kurā atkārtoti apstiprināta Kipras Republikas suverenitāte, Rezolūciju 541 (1983) un Rezolūciju 550 (1984) par separātistu darbībām Kiprā un Rezolūciju 2815 (2026) par ANO Miera uzturēšanas spēkiem Kiprā (*UNFICYP*), kā arī saskaņoto satvaru divu kopienu, divu zonu federācijai ar politisku vienlīdzību, kas noteikts attiecīgajās ANO Drošības padomes rezolūcijās, lai rastu visaptverošu risinājumu Kipras problēmai,

– ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību komisijas 1976. gada 10. jūlija ziņojumu lietā *Kipra* pret *Turciju* (pieteikumi Nr. 6780/74 un 6950/75),

– ņemot vērā ANO 1961. gada 30. augusta Konvenciju par apatrīdisma

---

5 OV C 465, 6.12.2022., 155. lpp.

samazināšanu,

– ņemot vērā ANO 2018. gada Globālo paktu par bēgļiem,

– ņemot vērā ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejas 2020. gada 20. novembrī publicēto vispārējo ieteikumu Nr. 38 par sieviešu un meiteņu tirdzniecību globālās migrācijas kontekstā,

– ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas 1994. gada 15. decembra ziņojumu "Ziņojums par situāciju Kiprā (jaunākās politiskās norises)",

– ņemot vērā Eiropas Padomes 2011. gada 11. maija Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu;

– ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas (*FEMM* komitejas) darba braucienu uz Nikosiju, Kipru, no 2025. gada 26. līdz 28. maijam un attiecīgo darba brauciena atskaiti,

– ņemot vērā Reglamenta 167. panta 2. punktu,

– ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā 1974. gada 20. jūlijā Turcijas bruņotie spēki iebruka Kipras Republikā un, neraugoties uz ANO vadībā panākto un 1974. gada 22. jūlijā saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju 353 (1974) pasludināto pamieru, 1974. gada 14. augustā sāka otro plaša mēroga ofensīvu, klaji pārkāpjot šo pamieru un tādējādi nostiprinot nelikumīgo okupāciju un paplašinot okupēto teritoriju līdz aptuveni 36 % no Kipras Republikas teritorijas, turklāt piespiedu kārtā pārvietojot lielu daļu civiliedzīvotāju un izdarot plašus pārkāpumus un zvērības pret civiliedzīvotājiem, tajā skaitā sievietēm un meitenēm;

B. tā kā okupācijas režīms, kas nāca pie varas Turcijas iebrukuma rezultātā 1974. gadā un pakļaujas Turcijai, ir nelikumīgs un nav starptautiski atzīts; tā kā dzimumbalstītajā vardarbībā vainīgie galvenokārt bija Turcijas bruņoto spēku locekļi, kuri, kā ziņots, rīkojās savu virsnieku vadībā un/vai aizsardzībā;

C. tā kā sekas, ko 1974. gada Turcijas militārais iebrukums Kiprā atstāja uz sievietēm un meitenēm, ilgu laiku ir tikušas ignorētas un Kipras sieviešu pieredze saistībā ar vardarbību un piespiedu pārvietošanu joprojām ir viena no vismazāk atzītajām un bieži vien netiek oficiāli atzīta vēsturiskā, juridiskā un institucionālā līmenī;

D. tā kā 1974. gada notikumi un to sekas, arī ņemot vērā iepriekšējo vardarbību kopienu starpā, radīja ciešanas visu Kipras kopienu sievietēm un meitenēm, tai skaitā Kipras grieķietēm, Kipras turcietēm, maronītēm, armēnietēm un rietumu baznīcas katolietēm,

un viņas ir vienādā mērā pelnījušas pieredzētās vardarbības, pārvietošanas, zaudējumu un traumu atzīšanu, cieņu un atbalstu;

E. tā kā Kipras Republika ir vienīgā ES dalībvalsts, kuras teritorija daļēji atrodas trešās valsts nelikumīgā militārā okupācijā, un šī situācija rada ilgstošas sekas visiem Kipras iedzīvotājiem, it īpaši sievietēm un meitenēm, kā arī Eiropas Savienībai;

F. tā kā ir svarīgi atzīt sistemātisko, organizēto, plaša mēroga dzimumbalstīto vardarbību, ko īstenojuši Turcijas militārie spēki, kā arī dzimumbalstīto vardarbību, ko salā pastrādājuši paramilitārie ekstrēmisti;

G. tā kā Turcijas bruņotie spēki, rīkojoties sistemātiski un saskaņā ar iedibinātu praksi, ir nogalinājuši cilvēkus no visām Kipras kopienām, arī neselektīvi nogalinot civiliedzīvotājus, kā arī pakļāvuši personas, tajā skaitā visu vecumu sievietes, spīdzināšanai un izturējušies pret tām necilvēcīgi un pazemojoši;

H. tā kā sievietes nesamērīgi cieš no vardarbības konfliktu laikā un pēckonflikta situācijās un tas izpaužas dažādos veidos, piemēram, kā seksuāla vardarbība, piespiedu pārvietošana, piespiedu vai obligāts darbs un dažādu veidu seksuāla izmantošana, ekonomisks sabrukums, kā arī fiziskas un psiholoģiskas traumas; tā kā nodarītais kaitējums bieži saglabājas gadu desmitiem pēc karadarbības oficiālajām beigām un tādējādi apdraud sieviešu ekonomisko neatkarību, ķermeņa autonomiju un līdzdalību politiskajā dzīvē;

I. tā kā daudzi izdzīvojušie bija spiesti migrēt, lai izbēgtu no stigmatizācijas un tiktu galā ar posttraumatisko stresu, un ir ziņots par nenoteiktu skaitu pašnāvību vai pašnāvības mēģinājumu; tā kā šis temats joprojām lielā mērā ir tabu, lai gan pēdējā laikā izdzīvojušie dažkārt ir snieguši publiskas liecības, arī anonīmi;

J. tā kā izvarošana un seksuāla vardarbība pret civiliedzīvotājiem joprojām tiek plaši un apzināti izmantota kā kara ierocis, lai iegūtu politisku vai militāru pārsvaru; tā kā ar konfliktiem saistīta seksuāla vardarbība tiek izmantota arī kā spīdzināšanas metode un pat tiek uzskatīta par “kara trofeju”; tā kā ar konfliktiem saistīta seksuāla vardarbība var būt arī postīšanas ierocis un taktika; tā kā seksuālās vardarbības akti saskaņā ar starptautiskajām cilvēktiesībām ir kriminālnoziegumi gan kara, gan miera laikā;

K. tā kā plaši izplatītā nesodāmība par izvarošanu veicina izvarošanas kultūru;

L. tā kā *FEMM* komitejas darba brauciena laikā uz Kipru tika minēts, ka notiek pastāvīga sadarbība ar Grieķijas Pareizticīgo baznīcu kā sociālo dalībnieku, kas veicina kultūras identitātes saglabāšanu un dialogu saistībā ar pašreizējo situāciju Kiprā pēc 1974. gada notikumiem, kuru rezultātā sala tika okupēta; tā kā darba braucienā tika secināts, ka tā ir apliecinājusi spēju lielu sociālo satricinājumu

periodos reaģēt ar iejūtību un pragmatismu un ir apņēmusies šajā ziņā veicināt dzimumu līdztiesību;

M. tā kā ir steidzami jāpievēršas Kipras sieviešu ilgtermiņa traumām, pieredzei un ciešanām un jāievieš uz cietušo vajadzībām orientētas konsultācijas un īpaši izstrādāti atbalsta pakalpojumi, lai vairotu viņu personīgās, sociālās un ekonomiskās iespējas; tā kā tas jādara, ievērojot autonomiju un konfidencialitāti un – plašākā nozīmē – izrādot maksimālu respektu pret cilvēka cieņu, arī psiholoģisko cieņu;

N. tā kā faktiskais Kiprā no seksuālās vardarbības cietušo skaits joprojām nav zināms, aplēses ievērojami atšķiras un pēc *FEMM* komitejas darba brauciena ziņotais skaits ir no 700 līdz 1500; tā kā šī nenoteiktība kavē reparācijas un kompensācijas procesus; tā kā Kiprā no seksuālās vardarbības cietušie bieži vien neziņo par pārciestajiem nodarījumiem traumas, stigmatizācijas, baiļu un kauna dēļ, kā arī tādēļ, ka trūkst institucionālā atbalsta un droša un uzticama ziņošanas mehānisma; tā kā tas ir padziļinājis ilgtermiņa psiholoģiskās, sociālās un ekonomiskās sekas;

O. tā kā cietušo vidū bija visu vecumu sievietes, sākot no nepilngadīgām meitenēm un pusaudzēm līdz jaunām sievietēm, pusmūža vecuma mātēm un vecākām sievietēm, un pat zēni, tēvi un vīrieši;

P. tā kā 1974. gadā izvarošana un citi seksuālās vardarbības veidi jau bija aizliegti saskaņā ar starptautiskajām humanitārajām tiesībām, tajā skaitā Ceturtās Ženēvas Konvencijas 27. pantu, kurā noteikts, ka sievietes ir īpaši jāaizsargā pret izvarošanu un jebkāda veida uzbrukumiem;

Q. tā kā *FEMM* komitejas 2025. gada maija darba braucienā uz Kipru tika uzsvērta steidzamā nepieciešamība atzīt iebrukuma un pašreizējās okupācijas ietekmi uz sievietēm un meitenēm, arī izdzīvojušo cieņas un taisnīguma aspektā;

R. tā kā dzimumu līdztiesība, cilvēka cieņas respektēšana un pamattiesību aizsardzība ir ES pamatvērtības un tās ir konsekventi jāievēro, arī attiecībā uz pagātnē pastrādātiem noziegumiem, kas ietekmējuši ES pilsoņus,

1. kategoriski nosoda Turcijas Republikas militāro iebrukumu Kipras Republikā un tās nelikumīgo okupāciju, kas joprojām turpinās un ilgst jau 52. gadu, jo tas ir nopietns starptautisko tiesību pārkāpums un rada šķēršļus mieram, stabilitātei un ES un Turcijas attiecībām; stingri nosoda smagās un paliekošās sekas, ko uz Kipras sievietēm un meitenēm atstājis iebrukums, tajā skaitā ar konfliktu saistīta seksuāla vardarbība un citi seksuālās izmantošanas veidi, piespiedu pārvietošana, ģimeņu šķiršana un citi starptautisko humanitāro tiesību un cilvēktiesību pārkāpumi, kas nesamērīgi skāruši sievietes un meitenes, kā arī nosoda nodarīto ilgstošo sociālo, ekonomisko un psiholoģisko kaitējumu;

2. uzsver, ka Turcijas Republika saskaņā ar starptautiskajām tiesībām joprojām ir atbildīga par pārkāpumiem, kas izdarīti 1974. gada iebrukuma laikā un pēc tā, tajā skaitā par smagiem Ženēvas konvenciju pārkāpumiem, un atgādina, ka šāda atbildība ietver pienākumu nodrošināt cietušajiem pilnīgu reparāciju, ietverot restitūciju, reabilitāciju, kompensāciju un neatkārtošanās garantijas; aicina dalībvalstis nodrošināt efektīvu reparāciju visiem no dzimumbalstītas vardarbības, tostarp seksuālās vardarbības, cietušajiem; atgādina, ka šādai reparācijai jābūt atbilstošai, piešķirtai bez kavēšanās un visaptverošai, lai atspoguļotu nodarīto kaitējumu;

3. prasa steidzamības kārtā ANO ģenerālsekretāra aizgādībā atsākt sarunas par Kipras atkalapvienošanos un uzsver, ka tās jāatsāk no punkta, kurā sarunas tika pārtrauktas 2017. gadā Kransmontānā; vēlreiz pauž stingru pārliecību, ka vienīgais Kipras problēmas risinājums ir taisnīgs, visaptverošs, dzīvotspējīgs un demokrātisks noregulējums saskaņā ar sen izveidoto un saskaņoto ANO satvaru un ES *acquis*, kas paredz veidot divu kopienu, divu zonu federāciju ar politisku vienlīdzību, kā noteikts attiecīgajās ANO Drošības padomes rezolūcijās;

4. pilnībā atzīst iebrukuma un okupācijas dziļo un daudzdimensionālo ietekmi uz Kipras sievietēm un meitenēm, kuru drosme, spēks un ciešanas pārāk bieži ir palikušas neredzamas, nepietiekami atspoguļotas un nepietiekami atzītas valsts, Eiropas un starptautiskā līmenī; uzsver, ka Kipras sievietēm un meitenēm ir arī bijusi nozīmīga loma pretošanās kustībā un solidaritātes un miera veidošanā, un aicina atzīt un atbalstīt viņu līderību visās attiecīgajās politikas jomās; norāda, ka jebkurā politiskā procesā, kas skar salas nākotni, saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju 1325 (2000) ir pilnvērtīgi jāiesaista sievietes;

5. aicina Turciju izvest savu karaspēku no Kipras un atturēties no jebkādām vienpusējām darbībām, kas nostiprinātu salas pastāvīgo okupāciju, kā arī atturēties no darbībām, kas maina demogrāfisko līdzsvaru;

6. atzīst iebrukuma un joprojām pastāvošās okupācijas rezultātā notikušās piespiedu pārvietošanas, tajā skaitā iekšzemes pārvietošanas, sekas, kā arī tās ilgstošo ietekmi uz pirmās, otrās un trešās paaudzes kipriešiem, it sevišķi sievietēm un meitenēm, kuras tā ir skārusi nesamērīgi; uzsver, ka daudzi ir zaudējuši mājas, kopienas saiknes un kultūras pēctecību, kā arī piedzīvojuši paaudžu traumas, identitātes sadrumstalotību un pastāvīgu atsvešinātības un nepiederības izjūtu, ko pastiprina dzimumu nevienlīdzība un sievietēm uzliktās īpašās sociālās gaidas; uzsver, ka šī problēma ir jārisina ar mērķtiecīgu politiku, lai sniegtu psihosociālo atbalstu cietušajiem un izdzīvojušajiem;

7. atzīst, ka ar konfliktiem saistītai seksuālai vardarbībai ir ilgtermiņa sekundāras sociālās un ekonomiskās sekas, piemēram, nabadzība,

atstumtība un stigmatizācija, un aicina Padomi nodrošināt, lai šī ietekme tiktu pilnībā novērtēta un atspoguļota valsts līmenī pieņemtajos reparācijas pasākumos;

8. atzīst, ka lielākajai daļai sieviešu un meiteņu, kuras tika izvarotas iebrukuma laikā un pēc tā, Kipras slimnīcās un Lielbritānijas bāzēs bija pieejami seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes pakalpojumi, it īpaši aborti, lai gan tolaik aborts bija krimināli sodāms;

9. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai izvarošanas upuriem izvarošanas seku klīniskās pārvaldības ietvaros būtu pilnībā pieejami visi seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību pakalpojumi, jo īpaši ārkārtas kontracepcija, profilakse pēc nodarījuma, seksuāli transmisīvo infekcijas slimību ārstēšana un profilakse, tostarp HIV un HPV testēšana, droši un likumīgi aborta pakalpojumi un pēcdzemdību aprūpe;

10. pauž atzinību 22 ES dalībvalstīm, tostarp Kiprai, par to, ka tās ir ratificējušas Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija); aicina Komisiju ierosināt tiesību aktus, ar kuriem ievieš ES mēroga izvarošanas definīciju, kas izvarošanu definē kā rīcību, kura tiek veikta bez brīvas, apzinātas un atsaucamas piekrišanas, saskaņā ar Stambulas konvencijas 36. pantu; aicina dalībvalstis sākt izmaiņas tiesību aktos, lai izvarošanas definīciju savos tiesību aktos saskaņotu ar Stambulas konvencijas 36. pantu;

11. aicina Komisiju atbalstīt Kipru tās turpmākajos centienos noteikt ar konfliktu saistīto noziegumu, arī seksuālās vardarbības, pilnu apmēru un noteikt cietušo skaitu, apkopot datus un droši dokumentēt liecības, tādējādi nodrošinot pienācīgu oficiālu atzīšanu, atlīdzināšanu un reparāciju izdzīvojušajiem un attiecīgā gadījumā viņu pēcnācējiem, kā arī veicināt vēstures izpratni un sniegt atbalsta pakalpojumus cietušajiem saskaņā ar uzlabotu valsts rīcības plānu;

12. atzīst Kipras iniciatīvu Nikosijā uzcelt pieminekli sievietēm, kas cietušas no seksuālas vardarbības, kā vietu kolektīvai atcerei un atzīšanai; uzskata, ka pieminekļa novietošana redzamā un prominentā vietā veicinās cietušo traumu un ciešanu atzīšanu;

13. mudina dalībvalstis, kuras bruņotu konfliktu vai autoritāru režīmu laikā ir pieredzējušas plašus cilvēktiesību pārkāpumus, nekavējoties pievērsties jautājumam par cietušo un izdzīvojušo pārciesto seksuālo un dzimumbalstīto vardarbību, pārtraukt klusēšanu, veicināt liecību sniegšanu oficiālas izmeklēšanas ietvaros un izveidot piemiņas iniciatīvas, kas īpaši atzīst un dokumentē pret sievietēm un meitenēm pastrādātos pārkāpumus, tajā skaitā ar konfliktiem saistītu seksuālo vardarbību, piespiedu pārvietošanu un vajāšanu dzimuma dēļ, lai oficiāli atzītu noziegumus un pavērtu iespēju sniegt kompensāciju; uzsver, ka šādām iniciatīvām vajadzētu būt

neatņemamai daļai taisnīguma atjaunošanas procesos, kuru mērķis ir izbeigt vēsturisko apklusināšanu, novērst stigmatizāciju un apstiprināt sieviešu autonomiju, integritāti, rīcībspēju un cieņu;

14. aicina ANO ģenerālsekretāru, kurš regulāri sagatavo ikgadējus ziņojumus par seksuālo vardarbību konfliktu zonās, izpētīt attiecīgos ANO arhīvus un citus avotus, lai dokumentētu šīs Kiprā pastrādātās zvērības;

15. atzinīgi vērtē Kiprā valsts līmenī veiktos centienus apzināt izdzīvojušos un risināt pagātnes netaisnības, kas nodarītas visām kopienām; aicina dalībvalstis izveidot kompensācijas mehānismus seksuālajā vardarbībā cietušajiem un izdzīvojušajiem saskaņā ar Cietušo tiesību direktīvu; uzsver, ka Cietušo tiesību direktīvas 16. pantā ir noteikts, ka kompensāciju maksā likumpārkāpējs;

16. aicina Turciju sniegt efektīvu kompensāciju ar konfliktiem saistītā seksuālā vardarbībā, kā arī citos nopietnos pārkāpumos, kas izdarīti 1974. gada iebrukuma laikā vai pēc tam, cietušajām un izdzīvojušajām personām;

17. mudina ES mērogā veicināt izpratni par ar konfliktiem saistītu seksuālu vardarbību un tās ilgtermiņa sekām, lai lauztu tabu, apkarotu stigmatizāciju un iedrošinātu cietušos atklāt savu pieredzi;

18. atbalsta ieceri organizēt augsta līmeņa atklātu uzklausīšanu, kurā piedalītos cilvēki, kas visā pasaulē un jo īpaši Kiprā ir pārcietuši ar konfliktiem saistītu seksuālu vardarbību, kā arī sieviešu tiesību organizācijas un miera veidotāji, starptautisko krimināltiesību eksperti un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji un kuras mērķis būtu oficiāli atzīt cietušo liecības un pieredzi ES institucionālajā satvarā un parādīt 1974. gada Turcijas iebrukuma smagumu;

19. uzsver nepieciešamību pēc stingrāka tiesiskā regulējuma Kiprā un uz cietušajiem orientētiem tiesiskuma mehānismiem, kas pienācīgi pievērstos ar konfliktu saistītajai seksuālajai vardarbībai, kas tika vērsta pret neskaitāmām sievietēm, un garantētu pienācīgu reakciju uz cietušo aicinājumiem pēc taisnīguma;

20. stingri nosoda seksuālās vardarbības izmantošanu par kara ieroci, kas ir rupjš Ženēvas konvenciju pārkāpums, un aicina Komisiju vairot izpratni par šo jautājumu, ņemot vērā pieredzi Kipras konfliktā, lai novērstu turpmāku vardarbību un veiktu pasākumus jaunu konfliktu gadījumā; turklāt aicina Komisiju arī turpmāk veicināt saukšanu pie atbildības un atbalstīt iniciatīvas, arī īpašus finanšu mehānismus, kas aizsargā cietušo un viņu ģimeņu tiesības, veicināt piemiņu, sekmēt dzimumu līdztiesību ES un atvieglot cietušo reintegrāciju sabiedrībā;

21. aicina Komisiju pastiprināt finansiālo atbalstu Komitejai Kiprā bezvēsts pazudušo personu jautājumos, lai tā varētu pilnībā izpildīt savu uzdevumu – ekshumēt, identificēt un atdot bezvēsts pazudušo personu mirstīgās atliekas viņu radiniekiem, kuru vidū ir arī Kipras

sievietes, kuras papildus kara konkrētajai ietekmei joprojām piedzīvo dziļas psiholoģiskas ciešanas; tomēr uzsver, ka ar finansiālu palīdzību vien nepietiek, ņemot vērā to, ka joprojām nenotiek pilnvērtīga sadarbība, piekļuve militārajām zonām un arhīviem ir ierobežota un Turcija un nelikumīgais separātiskais veidojums Kipras ziemeļu daļā rada šķēršļus, kas būtiski kavē komitejas humānā mandāta efektīvu izpildi un savlaicīgu pabeigšanu;

22. aicina Turciju piešķirt pilnīgu un neierobežotu piekļuvi visiem attiecīgajiem oficiālajiem reģistriem, kas attiecas uz 1974. gadā noritējušo iebrukuma un tā sekām, un pilnībā sadarboties ar starptautiskajām iestādēm un Kipras Republiku jautājumos par seksuālo vardarbību, kas saistīta ar konfliktiem, piespiedu pazušanu un citiem nopietniem starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem;

23. atkārtoti apstiprina, ka ES ir ne tikai politisks, bet arī morāls un juridisks pienākums aizsargāt visu ES pilsoņu, tajā skaitā to Kipras sieviešu un vīriešu, kuri saistībā ar konfliktu cietuši no vardarbības, cieņu, tiesības un vēsturisko atmiņu, un uzsver, ka ir jāveic pastāvīgs un principiāls darbs šādu nopietnu pārkāpumu novēršanai, lai nodrošinātu atbilstību ES ārējām saistībām dzimumu līdztiesības un cilvēktiesību jomā;

24. aicina sniegt pastiprinātu un pastāvīgu ES finansiālo un tehnisko atbalstu uz cietušo vajadzībām orientētiem pakalpojumiem Kiprā, tajā skaitā specializētām dzimumsensitīvām konsultācijām ar iejūtīgu attieksmi pret pārdzīvotajām traumām, ilgtermiņa psihosociālajai palīdzībai un starppaaudžu dziedināšanas programmām, kas ir īpaši pielāgotas cietušajiem un viņu ģimenēm un ko nodrošina kvalificēts un specializēts personāls, lai novērstu sekundāru viktimizāciju;

25. atbalsta ANO Drošības padomes Rezolūcijas 1325 (2000) par sievietēm, mieru un drošību pilnīgu īstenošanu Kiprā, it īpaši uzlabota un visaptverošāka valsts rīcības plāna pieņemšanu, un aicina miera veidošanas procesos iesaistīt vairāk sieviešu;

26. aicina pilnībā ievērot Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu, it īpaši attiecībā uz atbalstu no seksuālās vardarbības cietušajiem un pienācīgu rūpību šādu vardarbības aktu novēršanā, izmeklēšanā, sodīšanā un reparācijas nodrošināšanā;

27. atzinīgi vērtē pilsoniskās sabiedrības organizāciju un divkopienu grupu darbu dzimumu līdztiesības jomā Kiprā, ietverot arī vietējās pilsoniskās sabiedrības iniciatīvas, īpaši sieviešu vadītās, un pauž atzinību par to lomu uzticēšanās, izlīguma un dialoga veicināšanā; mudina veikt labās prakses apmaiņu starp Kipru un citām valstīm, kurām ir pieredze sieviešu tiesību pārkāpumu jomā; mudina Komisiju stiprināt sadarbību ar Kipras pilsonisko sabiedrību, cietušo apvienībām un attiecīgajām starptautiskajām struktūrām, kas iesaistītas patiesības noskaidrošanas un izlīguma centienos, cita

starpā nodrošināt atbilstošu ES finansējumu;

28. atkārtoti apstiprina ANO Drošības padomes rezolūciju par Kipru saistošo raksturu;

29. uzdod priekšsēdētājai nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Ārējās darbības dienestam, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram un prasa to iztulkot turku valodā un nosūtīt Turcijas Republikas prezidentam, valdībai un parlamentam.